

je stal Majcenovič že pred porotniki 15. majnika t. l. toda ker se takrat še ni moglo dokazati, da je Jurinič edino le vsled vdarcev, prejetih od Majcenoviča, umrl, se je obravnava še enkrat pričela. Porotniki so ga spoznali krivega in dobil je 1 leto težke ječe. Ravno tistega dne 12. julija je stal pred porotniki Janez Dolganoč, blapec iz Dramelj, ker je 30. junija t. l. v Starih Slemenih Jurja Kukoviča iz ljubosumnosti zaporedoma z nekimi kolom po glavi mahal, tako da so se temu možgani pretresli in je še tistega dne umrl. Sodnija je Janezu D. odločila 5 let težke ječe.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vso pozornost v političnih rečeh obrača sedaj na se bližnji vhod naše vojske v Bosno in Hercegovino in prašanje, ali se res bližamo velikanskemu boju ali ne. Najnovejše novice nam niso ugodne. Minister Andrassy se pogaja z turškimi poslaniki, ali do sedaj se ni mogel pogoditi. Turki zahtevajo preveč od nas brez vsake odškodnine. Mi bi jim naj deželi uredili in potem zopet meni nič tebi nič domu šli. Bržčas se bo vse pogajanje razbilo in naša vojska med 28. julijem in 4. avg. prekorachila turško mejo. General Filipovič je že v Brodu na Savi in tirja še 2 novi diviziji. Do sedaj ima 80.000 mož na razpolaganje; 40.000 orožanih mož bo šlo naprej, za njimi 20.000 z živežem in strelivom, 20.000 pa jih ostane v rezervi ob Savi, ob enem udari XVIII. divizija iz Dalmacije v Hercegovino. V 4 oddelkih bo armada v Bosnijo šla, če bo res tako, kakor dunajski listi poročajo; prvi nad Bihač, drugi čez Kostanjevico, tretji v Brodu čez Savo po mostih, katere bodo pijonirji priredili, in četrti bo na parobrodih se dal čez Savo prepeljati pri Rači in potem kraj Drine prodiral naprej. Blizu Kostanjevice so Turki čez mejo ustrelili 2 naših vojakov, pri Slanem v Dalmaciji pa je bila precej huda praska. Divji bašibozuki so napali avstrijske vozače, toda lovci 11. bataljona so Turke brž prijeli, 164 je mrtvih in ranjenih obležalo, naših je bil 1 usmrten in 5 ranjenih. V Siseku, Kostanjevici in Brodu so postavili mnogo pečij, v katerih kruh pečejo za vojake. V Zagrebu je velika bolnišnica pripravljena; na poti od Siseka naprej je mnogo bolnih od reg. Kuhn obležalo, ker so po silni vročini močno obloženi marširali. Od reg. Weber je baje 90 oficirjev in podčastnikov, rodom istrijskih Lahov, desertiralo; tako poročajo slovanski listi, v nemških še potrdira ni bilo brati; to bi bil žalosten uspeh italijanskega rogovilstva! Novo železnico hočejo iz Siska v Novi brž potegniti in tako južno železnico združiti z turško v Bosni od Novoga do Banjeluke. Ta železniška zveza bi bila jako koristna. Za zapuščene žene in otroke rezervistov nabirajo milodarov; kranjski deželni odbor je v ta namen dovolil 2000 fl. — Za po toči po-

škodovane v Goriškem so svitli cesar darovali 4000 fl. — Nadvojvoda Albreht se mudi na Francoskem, cesarica se je preselila v Išl, cesarjevič Rudolf pa v Prago. — Volitve za deželni zbor štajerski so razpisane za 12. 14. in 17. september, za koroški pa 2. 5. 10. september. — Prepoved konje v sosedne dežele prodajati je preklicana. — Okoli mesta Krakova na Gališkem dela 6000 ljudi šance, proti Prusom ali Rusom ali proti obema? — Na Ogerskem razsaja silna volilna borba, do sedaj so vladini kandidati ali Tiszajevci na boljšem. — Jesenski manevri so odpovedani. Hrvatsko mesto Karlovec obhaja 300letnico svojega obstanka. Kajti ravno 300 let je minulo od tistega časa, ko je štajerski vojvod Karel začel staviti Karlovec na zemlji, katero je prej Turkom vzel.

Vnanje države. Turške homatije, angleške spletkarije in Bismarkova prekanjenost iznemirujejo celi svet, čeravno se je rusko-turška vojska sklenola z Berolinskim mirom. Vsled tega so Rusi zasedli 22. jul. Šumlo, najmočnejšo trdnjavo turško, kmalu bo tudi Varna jihova, ali vendar še se ne pomikajo od Carigrada nazaj in se tudi nikder ne vračajo domov. Marveč v Aziji zbirajo 3 nove vojne oddelke in blizu avstrijske meje stoji 130.000 Rusov, ki so dobili te dni novih Kruppovih kanonov. Srbi zbirajo vojakov ob Drini na bosenski meji; Črnogorci se orožajo zoper Turke in Albance, Grki in Turki se utegnejo vsaki čas zgrabiti. Francozi, Italijani in Spanjolci pa skušajo zvezo napraviti med seboj, ki meri proti Angležem in teh šopirenju v Srednjezemeljskem morju. — Italijani vsakako mislijo na boj zoper naše cesarstvo. Po vseh večjih mestih sklicujejo taborjev in tirjajo Trst in Trident, v Rimu pa so avstrijskemu poslaniku baronu Haymerlu napravili grdo mačkinjo muziko. To je strahovito razžaljenje samega svitlega našega cesarja, čijih zastopnik je baron Hay, merle. Ljudstvo in vlada, ki tako žali sosednega vladarja, kaže, da hoče in išče boj! Slišati tudi jedda so se Italijani že 2 leti na to pripravljali. — Angleški ministri so bili, prišedši iz kongresa domov v London, sijajno sprejeti; Angleži se veselijo svojih uspehov in so že začeli vojake odpošiljati in odpuščati; otok Ciper ima že angleških uradnikov in vojakov. — Na Francoskem je silna stiska med delavci, ki pogrešajo dela in zaslužka; prišlo je že do krvavih tepežev. Vendar liberalni velikaši se za to malo zmenijo in se veselijo svojega nesramnega ščuvanja in napadov na mešnike in menihe; te dni so celó iz Amerike v Pariz priti dovolili grdunu, ki je l. 1871 pariškega nadškofa ubil. Pošast po imenu Megy velja zopet kot pošten človek. — Nemški cesar je toliko okrevalec, da je Berolin zamogel zapuščiti, dal se je v grad Babelsberg v zaprti kočiji prepeljati, obdan od 3000 policajev. Tudi jegov Bismark potrebuje več stotin policajev, ki ga napadov varujejo v Kissengen, kamor se je podal v toplice. — Ruski car je poslovil ministra Reutersna in mu dal red sv. Andreja

v priznanje zaslug, ker je v zadnji vojski vestno in previdno skrbel za neizmerne svote denarjev, ki so bile potrebne.

Za poduk in kratek čas.

Bosna.

III. Zadnjič smo obečali svojim častitim bralcem po vladinem listu: „Presse“ razložiti kardela avstrijske vojske, ki imajo nalog zasesti Bosno in Hercegovino. Mislili smo, da bodo med tem naši vojaki že začeli iti v Turško. Vendar povelja v ta namen še svitli cesar niso dali. Pričakuje se pa do 4. avgusta celó gotovo. Do tiste dobe bo pa lahko vsa vojska zbrana, vse priprave zgotovljene. Pet vojnih oddelkov ali divizij je sklicanih pod orožje, namreč VI. VII. XVIII. XX. in XXVIII. divizija. Vsaka ima po 2 brigadi pešcev, in šestej je pridjana tudi 1 brigada konjenikov. Artilerije šteje vsaka po 3 baterije t. j. 12 kanonov, ki po niso težki, ampak bolj lahki, kakoršni sodijo za bregate kraje z slabimi cestami. Razun imenovanih divizij je še odšlo več regimentov od drugih kardel, ki po vladinih listih niso imenovana, in torej jih tudi „Slov. Gosp.“ ne objavi. K tem neimenovanim kardelom spada 3400 rezervistov, ki so od našega regimenta Hartung šte. 47. iz Maribora odrinili v Slavonijo; isto tako je odšel iz Celovca tudi regiment Marojčič. O posameznih divizijah zamoremo sledeče poročati. Šesta divizija imela je svoj sedež v Građeu, jeni poveljnik je fml. Karl plem. Tegetthof. K njegovej diviziji pripadajo 27. regiment Belgier. Ta hrabri regiment bo skoro 200 let star; ker je bil l. 1682. ustanovljen ob času silne turške vojske, ko se je Kara-Mustafa bližal cesarskemu mestu Dunaju. Novincev za ta regiment nabirajo med Nemci in Slovenci na Štajerskem; prvih je več. Dalje pripada šestej diviziji 27. bataljon lovecev, sami Slovenci; potem 52. reg. Franc-Karl, pri katerem služi največ prekmurskih Slovencev; regiment bil je l. 1804. ustanovljen in ima svoje zbirališče v Pečuhu na Oggerskem; naposled še 79. regiment baron Jelačić. Ta je nov regiment, l. 1860. sestavljen, novincev si nabira v Reki iz hrvatskih graničarjev, posebno pa Otošancev. Pridjana sta še 5. regiment dragoncev car Nikolaj in 15. reg. húsarjev grof Palfy. Sedmo divizijo vodi nadvojvoda Janez Salvator. Do sedaj bila je v Trstu ter zapopada 16. 17. 22. in 46. reg. pešcev in 8. bataljon lovecev, skoro samih Slovencev, Hrvatov, Srbov in nekaj malega Magjarov, ki služijo pri 46. reg. Bernhard-Meiningen z navadnim stanom v Szegeđinu; 16. reg. je Varaždinski in šteje same Hrvate, večjidel iz Belovarske županije, 17. reg. je Ljubljanski fml. Kuhn, prav slovenski regiment in je že 203 leta star. Pri 22. reg. so pa slovenski Primorci

vmeščeni, navadni stan je v Trstu; ustanovljen je bil l. 1708; 8. lovski bataljon ima tudi Slovencev. Osemnajsta divizija stoji v Dalmaciji pod poveljništvom fml. Jovanoviča, sedež ima navadno v Zadru (Zari) in bo dobila nalog mahnti nad Mostar v Hercegovino. K njej pripadajo 27. 32. 69. in 72. reg. pešcev, potem lovski regiment Tirolski in naposled 7. 9. 11. in 33. lovski bataljon, zopet skoro sami Slovani, oziroma Slovenci, le Tirolski lovci, 11. in 33. bat. so Nemci in pri Požunskem regimentu šte. 72. služi zraven Slovakov nekaj Magjarov in Nemcev; 69. reg. Juri Jelačić iz Stolnega Belgrada na Oggerskem šteje precej Srbov. Edina prav magjarska divizija je XX. Poveljnik njej je magjarski grof Szapáry. Glavni stan ima v Oseku in obsega 38. reg. Mollinary iz Keczkemeta, 61. reg. ruski cesarevič iz Temešvara in šteje večjidel samih Rumunov in Magjarov, 39. reg. veliki knez Aleksis iz Debreczina, tedaj samih trdih Magjarov. Dodan je še diviziji 31. bataljon lovecev. XXVIII. divizija bila je do sedaj v Ljubljani pod poveljništvom fml. Litrova. Poddanih mu je 17. rezerv. reg. 53. reg. 5. pijonirski, in 9. in 10. lovski bataljon, zopet sami Hrvati in Slovenci. Kajti 53. reg. nadvojvoda Leopold je Zagrebski. L. 1741. v vojski zoper Pruse bil je ustanovljen; sprva se mu je reklo: „Pandurski regiment.“ Kakor smo že omenili, pozvan je bil tudi naš slovenski regiment šte. 47. Hartung. Ta regiment je tudi že star in slovi v celi armadi zarad svoje večkrat v krvavih bitkah pokazane hrabrosti in vitežkega junaštva. Prvič sestavljen je bil ob času turških bojev l. 1682; bo tedaj čez 4 leta obhajal 200letnico. Največ slave si je pridobil v bitki pri Novari na Italijanskem l. 1849. Cele 3 ure je sam junaško odbijal naval cele pijemonteške voje; tako je dobil slavni oče Radecki dovolj časa svoje druge vojake prav razpostaviti in potem ošabnega Pijemonteza zgrabiti od vseh strani, ga premagati in pobiti.

Ti so torej junaki od svitlega cesarja odbrani in deloma že odposlani v ta sveti namen, da pomagajo slovanskim bratom v Bosni in Hercegovini otrestiti za vselej turški jarem. Slavna naloga! Bog jim jo daj srečno izvršiti! Sedaj še pa par besed o jihovem višjem poveljniku fem. baronu Jožefu Filipoviču. Tudi ta gospod je rodom Slovan, po njegovih žilah teka zlabtna slovanska bosenska kri. Njegovi predstarši so pred divjim Turkom iz Bosne pribežali v Gospič ter se ondi naselili med tamošnjimi hrvatskimi graničarji. Njegov oče je bil oficir. Rodil se je l. 1818. in je torej ravno 60 let star. Služil je cesarja od mladih, let. Najprvlje l. 1836. kot kadet in l. 1839. kot lajtnant pri pionirjih. L. 1848. je služil kot major pri Varaždini-Križevačkem regimentu ter se je pod nepozabljivim junakom banom Jelačićem hrabro vojskoval zoper puntarske Magjare. L. 1859. se je kot general-major boril na Italijanskem in si zaslužil naslov barona. Tudi zoper Pruse l. 1866.